

REFERAT Børne- og Undervisningsudvalget 2022-2025

d. 04-12-2025

Mødedato Torsdag d. 04. december 2025 kl. 16:30

Mødested 2608, Gladsaxeværrelset

Mødedeltagere Serdal Benli (F), Katrine Skov (A), Jakob Skovgaard Koed (A), Christina Falkberg (B), Henrik Sørensen (C), Lars Abel (M), Astrid Søborg (V), Camilla Friis (V), Signe Rosa Skelbæk (Ø)

Indholdsfortegnelse

Status på PwC-rapportens scenarier.....	3
Fastsættelse af sagsbehandlingsfrister for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter.....	10
Godkendelse af befordringsanalyse.....	13
Børne- og Undervisningsudvalgets anlægsprojekter 2026, igangsætning.....	15
Organisering af dansk som andetsprog.....	17
Udmøntning af pulje til styrkelse af almenområdet på skolerne.....	24
Orientering om tilsyn med Skolen ved Radiomarken i 2025.....	26
Afrapportering af klagesager i Børne- og Kulturforvaltningen, 1. halvår 2025.....	29
Status på normeringer på dagtilbudsområdet for 2024.....	31
Orientering om aflysning af nationalt forskningsprojekt om influenzavaccination i dagtilbud.....	33
Meddelelser fra mødet.....	34
Godkendelse.....	35

Punkt 1: Status på PwC-rapportens scenarier

24-28-00.15.00-A00

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen indstiller,

1. at videre afrapportering til udvalget sker inden for rammerne af "Deltagelsesmuligheder for alle" og arbejdet med budgetnoterne 3a og 5 i Budget 2026-2029, og at der derfor ikke vil ske yderligere særskilt afrapportering på PwC-rapportens scenarier.

Beslutning

Tiltrådt.

Gennemgang af sagen

Resume

Konsulenthuset PwC udarbejdede i 2022 en analyse af familie- og specialundervisningsområdet i Gladsaxe Kommune. Med denne sag orienteres Børne- og Undervisningsudvalget om status og det videre arbejde med de 11 scenarier fra PwC-rapporten, som udvalget tidligere har besluttet, at Børne- og Kulturforvaltningen skulle arbejde videre med.

Baggrund

For at få et eksternt perspektiv på familie- og specialundervisningsområdet, og for at få anbefalinger til tiltag, der kunne være med til at sikre en faglig og økonomisk bæredygtig drift og udvikling, bad Gladsaxe Kommune i efteråret 2022 konsulenthuset PwC om at udarbejde en analyse. PwC blev blandt andet bedt om at sammenligne Gladsaxe med andre sammenlignelige kommuner på en række parametre.

PwC's analyse mandede ud i en rapport, som indeholdt 33 anbefalinger til forvaltningens videre arbejde samt 15 scenarier, hvor der ifølge PwC var et besparelspotentiale ved at omlægge driften. PwC's analyse er vedlagt som bilag 1.

Børne- og Undervisningsudvalget drøftede rapporten på udvalgsmøderne 02.03.2023, punkt 11 og 03.05.2023, punkt 2. På udvalgsmødet 01.06.2023, punkt 5, traf Børne- og Undervisningsudvalget beslutning om, at forvaltningen skulle arbejde videre med 11 af de i rapporten 15 foreslåede scenarier. Børne- og Undervisningsudvalget blev på udvalgsmødet den 31.10.2024, punkt 14, orienteret om status på arbejdet med scenarierne.

Status på PwC-rapportens scenarier

Overordnet set har det, på trods af forvaltningens arbejde med scenarierne, ikke været muligt at indfri det fulde besparelspotentiale, som PwC fandt i sin analyse. Det skyldes især udviklingen i udgifter til opholdssteder og tabt arbejdsfortjeneste. Det skyldes også, at antallet af børn og unge med behov for støtte er steget i perioden, og at gennemsnitspriserne for familierettede tilbud og specialundervisning har været stigende. På nuværende tidspunkt ses der også tegn på positiv udvikling, idet foreløbige aktivitetstal for 2025 indikerer en reduktion i antallet af børn, som tages væk fra almenmiljøet og går i en gruppeordning eller på et behandlings- og specialundervisningstilbud.

Budgetaftale 2026-2029

Med budgetaftalen for budget 2026-2029 har et enigt Byråd adresseret og besluttet at igangsætte indsatser, der håndterer de samme udfordringer, som er beskrevet i PwC-rapporten.

Det drejer sig om budgetnote 3a om det stigende udgiftspres på det specialiserede socialområde (både børn, unge og voksne med særlige behov) og budgetnote 5 om styrket indsats i forhold til skolefravær.

Med budgetnote 3a igangsættes følgende:

- En grundig analyse af udgifterne til det specialiserede socialområde med fokus på, hvordan der kan sikres en bæredygtig, faglig og økonomisk udvikling af området.
- En undersøgelse af faglige og økonomiske potentialer ved at etablere flere interne tilbud.

- En analyse af udviklingen af udgifter og serviceniveau i Gladsaxe Kommune sammenlignet med andre kommuner med lignende rammebetingelser.
- En opfølgning på om de mange allerede iværksatte tiltag på området fungerer efter hensigten.

Budgetnote 3a indebærer også, at der afsættes 40 mio. kr. i 2029 til strategiske investeringer i kernevelfærd til investering i nye kommunale institutioner.

Fremadrettet håndteres følgende scenarier fra PwC-rapporten inden for rammerne af arbejdet med budgetnote 3a:

- Scenarie 3: Familiebehandling fra kommunens egen leverandør.
- Scenarie 5: Afslutning af familiebehandlingsforløb med en varighed på over to år.
- Scenarie 8: Flere egne døgninstitutionspladser.
- Scenarie 9: Udgifter til opholdssteder reduceres.
- Scenarie 11: Omfanget af aflastning reduceres tilsvarende benchmark.
- Scenarie 13: Specialundervisning i kommunens egne tilbud.
- Scenarie 14: Flere egne dagbehandlingspladser.

Med budgetnote 5 er det desuden besluttet at etablere en styrket indsats i forhold til skolefravær. Denne indsats forventes at bidrage til en reduktion af udgifter til tabt arbejdsfortjeneste, jf. PwC-rapportens scenarie 10.

Neden for gives en status for de scenarier, som Børne- og Undervisningsudvalget 01.06.2023, punkt 5, besluttede at arbejde videre med:

Scenarie 1: Flere børn og unge får tidlig indsats i stedet for familiebehandling

Anbefaling fra PwC-rapporten

PwC anbefalede, at forvaltningen i højere grad skulle tilbyde familier en tidlig indsats – forstået som forebyggende indsatser efter Servicelovens § 11 (Barnets Lov § 30) – frem for familiebehandling, som er en mere indgribende indsats, efter Servicelovens § 52 (Barnets Lov § 32). Der var ifølge PwC-analysen 233 familier i familiebehandlingsforløb om året, og hvis forvaltningen kunne konvertere knap hvert femte forløb (47 forløb) til et §11-forløb (§30-forløb i Barnets Lov), ville omlægningen kunne give en besparelse på 1,1 mio. kr.

Status

Forvaltningen har et kontinuerligt fokus på skabe tidlige indsatser for børn og unge blandt andet som en del af Deltagelsesmuligheder for alle. Mange medarbejdere fra Familie og Rådgivning er rykket tættere på skoler og dagtilbud, og det er forvaltningens vurdering, at der er flere børn og unge, der får en tidlig indsats gennem et § 30-forløb (tidligere §11-forløb), som fx kan være et afgrænset samtaleforløb med forældre til et barn eller en ung, samtaler med barnet eller den unge selv, samtalegrupper eller forældrekurser. Det er ikke muligt at opgøre denne udvikling i tal, da disse indsatser ikke nødvendigvis registreres, og da indsatserne også kan være gruppe- eller klasseindsatser.

Forvaltningen ser fortsat, at der er færre børn og unge, der starter op i familiebehandling, hvilket indikerer, at det i nogen grad er lykkedes at sætte tidligere ind med mere forebyggende indsatser. Fra skoleåret 2023/2024 til skoleåret 2024/2025 er der kun et meget lille fald i antallet af opstartede familiebehandlingsforløb, hvorfor forvaltningen fortsat har fokus på det tidligt forebyggende arbejde.

Scenarie 3: Familiebehandling fra kommunens egen leverandør

Anbefaling fra PwC-rapporten

Ifølge PwC modtog 28 personer ud af i alt 233 personer familiebehandling hos eksterne leverandører. Den eksterne familiebehandling er over tre gange så dyr som familiebehandling leveret af Gladsaxe kommune. Hvis kommunen hjemtog familiebehandlingen af de 28 personer til et internt familiebehandlingstilbud, ville det ifølge PwC indebære en reduktion på 3,3 mio. kr. pr. år.

Status

Som det fremgår af tabel 1 nedenfor, er det lykkedes at fastholde niveauet for antallet af borgere i ekstern familiebehandling, men den gennemsnitlige udgift pr. borger er steget fra 2023 til 2024. Det er både et udtryk for generelt stigende priser på området og graden af kompleksitet i de sager, der håndteres eksternt.

Forvaltningen arbejder på at kapacitetsopbygge, sådan at flere kan få intern familiebehandling. Forvaltningen arbejder lige nu med en gennemgang af alle familiebehandlingssager for at vurdere, om der er tale om et tilbud den enkelte borger profiterer af, eller om der skal tilbyde andre indsatser. Denne gennemgang vil også resultere i en analyse af, hvordan familiebehandlingsforløb kan tilrettelægges, så familiebehandling tilbydes som mere målrettede og afgrænsede forløb fremadrettet. Det videre arbejde med scenariet forankres inden for rammerne af arbejdet med budgetnote 3a.

Tabel 1: Udvikling i ekstern familiebehandling	2023	2024	Udvikling
Forbrug (mio. kr.)	1,7	2,3	+0,6
Antal i ekstern familiebehandling (gennemsnit over året)	17	17	0
Gennemsnitlig udgift pr. borger/måned (kr.)	8.536	11.229	+2.694

Scenarie 5: Afslutning på familiebehandlingsforløb med en varighed på over to år

Anbefaling fra PwC-rapporten

Ifølge PwC havde en tredjedel af kommunens familiebehandlingsforløb i 2022 været over to år. PwC vurderede, at det var tvivlsomt, om familierne profiterede af de meget lange forløb, og at de desuden bidrog til at skabe ventelister. Hvis 121 forløb med en varighed over to år kunne afsluttes, ville det ifølge PwC betyde en konkret besparelse på 4,9 mio. kr. pr. år.

Status

Der er implementeret en arbejdsgang for monitorering af varigheden i alle sager. Pr. 01.10.2025 har 20 familier modtaget familiebehandling i mere end to år, hvorfor der er tale om en stor reduktion i de meget lange familiebehandlingsforløb. Det videre arbejde med scenariet forankres inden for rammerne af arbejdet med budgetnote 3a.

Scenarie 8: Flere egne døgninstitutionspladser

Anbefaling fra PwC-rapporten

Gladsaxe Kommune køber i vidt omfang døgninstitutionspladser eksternt, da kommunen kun råder over ganske få egne døgninstitutionspladser på botilbuddet Pilegården. De eksterne pladser er betydeligt dyrere end kommunens egne, og derfor påpegede PwC et stort potentiale ved at etablere flere egne døgninstitutionspladser.

Status

Børne- og Kulturforvaltningen og Ejendomscentret har sammen forsøgt at finde en bygning, der kan anvendes til at oprette flere egne døgninstitutionspladser, uden at det er lykket.

Det videre arbejde med scenariet forankres inden for rammerne af arbejdet med budgetnote 3a, idet undersøgelse af mulighederne for etablering af flere døgninstitutionspladser på Pilegården indgår i puljen på 40 mio. kr. til strategiske investeringer i kernevelfærd.

Scenarie 9: Udgifter til opholdssteder reduceres

Anbefaling fra PwC-rapporten

Ifølge PwC er Gladsaxes anbringelser på opholdssted forholdsvis dyre sammenlignet med Helsingør, Rødovre og Herning kommuner. Hvis prisen for en plads på opholdssted kunne reduceres til benchmarket fra andre kommuner, ville der kunne effektiviseres for 3,4 mio. kr. årligt.

Status

Tabel 2 viser en stigning i forbruget til opholdssteder 21,9 mio. kr. fra 2023 til 2024. Dette skal sammenholdes med den generelle stigning i antallet af anbringelser, der ses på området samtidig med, at flere af anbringelserne fra 2023 først har helårseffekt i tallene for 2024. Opgørelsesmetoden er blevet gennemgået siden seneste status til Børne- og

Undervisningsudvalget, hvilket har medført en korrektion af forbruget i 2023, som var 0,5 mio. kr. lavere end oplyst. Den opdaterede metode giver et mere nøjagtigt billede af det faktiske forbrug.

Gladsaxe Kommune har ansat en kontraktforhandler, som er lykkedes med at finde udgiftsreduktioner i konkrete opholdsforløb for unge. Disse udgiftsreduktioner har dog ikke kunnet modsvare den samlede aktivitetsstigning, der ses, samt den stigning, som også er sket i priserne på opholdsstederne i den mellemliggende periode. Det videre arbejde med scenariet forankres inden for rammerne af arbejdet med budgetnote 3a

Tabel 2: Udvikling i udgifter til opholdssted	2023	2024	Udvikling
Forbrug (mio. kr.)	34	56	+21,9

Scenarie 10: Modtagere af tabt arbejdsfortjeneste reduceres til 2019-niveau

Anbefaling fra PwC-rapporten

Der har været en stigning i antallet af modtagere af tabt arbejdsfortjeneste i Gladsaxe i de senere år. Tabt arbejdsfortjeneste gives blandt andet til forældre, der er nødt til at reducere deres arbejdstid, fordi deres barn enten ikke har et relevant skoletilbud eller ikke kan være i skole på fuld tid. PwC foreslog, at antallet af modtagere blev reduceret til niveauet i 2019, hvilket ville indebære en besparelse på 2,1 mio. kr. pr. år.

Status

Som det fremgår af tabel 3 nedenfor, har det ikke været muligt at reducere udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste, som er steget. Forvaltningen oplever fortsat mange ansøgninger om tabt arbejdsfortjeneste. Det bemærkes, at forbruget i 2023 er blevet opjusteret med 0,5 mio. kr. sammenlignet med den seneste status til Børne- og Undervisningsudvalget, hvor hele forbruget ikke var med.

Det forventes, at den styrkede skolefraværsindsats, jf. budgetnote 5 i budget 2026-2029, vil kunne bidrage til en reduktion af udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste.

Tabel 3: Tabt arbejdsfortjeneste	2023	2024	Udvikling
Forbrug (mio. kr.)	22,0	31,2	+9,2
Antal modtagere	155	167	12
Gennemsnitlig udgift pr. borger/år (kr.)	141.946	186.539	44.592

Scenarie 11: Omfanget af aflastning reduceres tilsvarende benchmark

Anbefaling fra PwC-rapporten

PwC påpegede, at Gladsaxe Kommune har forholdsvis høje udgifter til aflastning. PwC anbefalede, at udgifterne reduceres til niveauet, som man typisk ser i andre kommuner, hvilket ville betyde en årlig besparelse på 5,9 mio. kr.

Status

Børne- og Kulturforvaltningen vurderede allerede, da rapporten udkom, at besparelspotentialet skulle nedjusteres med 25 procent, hvorfor det forventede effektiviseringspotentiale lå på 4,4 mio. kr. årligt. Det er ikke lykkedes at nedbringe mængden af aflastning, og udgifterne er i stedet steget fra 31,1 mio. kr. i 2023 til 36,8 mio. kr. i 2024 jf. tabel 4.

Det skyldes, at der parallelt er en målsætning om at nedbringe antallet af anbringelser, og at aflastning ofte anvendes for at forebygge anbringelser. Forvaltningen har således indtil videre valgt at prioritere at bevilge aflastning for derigennem at begrænse antallet af anbringelser, som er væsentligt dyrere end aflastning. Dette greb lykkes i forhold til at forebygge nogle anbringelser, men ikke alle, og derfor ser forvaltningen en stigning i både aflastning og anbringelser. Det videre arbejde med scenariet forankres inden for rammerne af arbejdet med budgetnote 3a.

Tabel 4: Udvikling i aflastning	2023	2024	Udvikling
Aflastning via Barnets Lov § 32.1.7 (mio.kr)	5,5	5,7	+0,2
Aflastning via Barnets Lov § 90.1 & Barnets Lov § 90.2 (mio. kr.)	25,6	31,1	+5,5
<i>Aflastning i alt</i>	<i>31,1</i>	<i>36,8</i>	<i>5,7</i>

Scenarie 12: Etablering af eget særligt dagtilbud under Serviceloven

Anbefaling fra PwC-rapporten

Gladsaxe køber særlige dagtilbud efter Barnets Lov, mens de lidt mindre indgribende indsatser i særlige dagtilbud efter Dagtilbudsloven varetages af kommunen selv. PwC vurderede, at kommunen ville kunne levere de særlige dagtilbud efter Serviceloven billigere selv. De eksterne forløb koster 0,5 mio. kr. pr. plads, og det anslås, at kommunen selv vil kunne levere pladserne til omkring 0,3 mio. kr. pr. plads. Denne praksisomlægning vil medføre en årlig besparelse på 1,2 mio. kr.

Status

Der har været et fald i antallet af børn, der kommer i kommunens særlige dagtilbudsgruppeordninger fra 2023 til 2024, hvilket har bidraget til, at besparelsen er realiseret, jf. tabel 5. Udviklingen i børn med behov for et særskilt dagtilbud følges tæt. Der arbejdes med Deltagelsesmuligheder for alle i dagtilbuddene, hvor målsætningen er, at flere børn kan have deres dagligdag i et alment dagtilbud, hvilket kan have haft en betydning for udviklingen. Da de børn, der visiteres til eksternt dagtilbud, har mange forskellige diagnoser og behov, er det meget svært at etablere et internt specialtilbud, da det skal kunne rumme en så forskelligartet målgruppe.

Tabel 5: Udvikling i børn i særlige dagtilbudsgruppeordninger	2023	2024	Udvikling
Forbrug (mio. kr.)	6,0	5,9	-0,1
Antal helårspersoner	31,7	27,8	-3,8

Scenarie 13: Specialundervisning i kommunens egne tilbud

Anbefaling fra PwC-rapporten

PwC foreslog at konvertere en femtedel af de nuværende eksterne dagbehandlingsforløb til interne gruppeordningstilbud (i alt 28 forløb). Denne praksisomlægning ville medføre en besparelse på 6,9 mio. kr. årligt. PwC foreslog desuden at bruge dagbehandlingsforløbene som egentlig behandling i en kortere periode med fokus på at komme tilbage i den almene skole.

Status

Forvaltningen er enig i målsætningen om at overgå fra flere eksterne dagbehandlingstilbud til flere interne gruppeordningspladser. Tabel 6 viser, at der over årene har været et fald i antallet af børn, der modtager dagbehandling, samt at antallet i en periode har været stabilt og dermed ikke længere er stigende. Omkostningerne pr. barn i dagbehandling har dog generelt over de senere år været markant stigende, og derfor er der ikke realiseret en nedbringelse af udgifterne samlet set. I 2026 forventes antallet af børn i dagbehandling at være lavere i forhold til de seneste år. Det videre arbejde med scenariet forankres inden for rammerne af arbejdet med budgetnote 3a.

Tabel 6: Udvikling dagbehandling	2020	2021	2022	2023	2024	Ultimo 2025
Antal helårspersoner	101	107	89	85	88	85*

* Forventet aktivitetstal for december 2025.

Scenarie 14: Flere egne dagbehandlingspladser

Anbefaling fra PwC-rapporten

PwC anbefalede, at der etableres flere interne dagbehandlingspladser, da Gladsaxe kan levere dagbehandlingen meget billigere end de eksterne leverandører. Hvis 35 procent af de pladser, som kommunen køber eksternt, i stedet blev leveret af kommunen selv (i alt 30 helårspersoner), ville denne praksisomlægning betyde en besparelse på 7,5 mio. kr. årligt.

Status

Børne- og Kulturforvaltningen vurderede allerede, da rapporten udkom, at det ikke var muligt at udvide med de 30 helårspersoner, som PwC foreslog. I 2025 er ca. 20 procent af børn fra Gladsaxe Kommune, der er i dagbehandling, børn, der er anbragt i andre kommuner. Dermed har vi ikke lovhjemmel til at beslutte, hvilket skoletilbud de pågældende børn har behov for. Forvaltningen vurderede, at besparelspotentialet var på omkring 1 mio. kr. årligt.

Gladsaxe Kommune har udvidet kapaciteten på kommunes eget behandlings- og specialundervisningstilbud (tidligere kendt som dagbehandlingstilbud), Skolen ved Radiomarken. Effekten af udvidelse af Skolen ved Radiomarken afspejles endnu ikke i tallene, da byggeprocessen blev forsinket.

Det videre arbejde med scenariet forankres inden for rammerne af arbejdet med budgetnote 3a og herunder puljen på 40 mio. kr. til strategiske investeringer i kernevelfærd.

Tabel 7: Fordeling af børn i dagbehandling	2023	2024	Udvikling
Antal børn i dagbehandling totalt	85,4	88,3	+2,9
Heraf anbragt i andre kommuner	12	15	+3
Belægningsprocent Radiomarken	85%	95%	+10

Scenarie 15: Reduktion i segregering: Forebyggelse i stedet for dagbehandling

Anbefaling fra PwC-rapporten

PwC foreslog, at antallet af børn og unge, der segregeres – altså tages væk fra sin almindelige klasse og samles med andre børn med samme problemtype eller behov i fx gruppeordninger eller i behandlings- og specialundervisningstilbud – blev reduceret med fem procent. Der skulle i stedet gives en forebyggende indsats tilsvarende familiebehandling. Denne praksisomlægning ville medføre en årlig besparelse på 2,6 mio. kr.

Status

Forvaltningen er enig i, at segregeringsprocenten gerne skal falde med 5 procent, men vurderede allerede, da rapporten udkom, at dette formentlig først kan ses fra skoleåret 2026/2027. Det er endnu ikke lykket at reducere segregeringsprocenten, ligesom gennemsnitspriserne også er stigende. Dermed er der ikke opnået en årlig besparelse, som beskrevet i PwC-rapporten. De forventede aktivitetstal, som fremgår af tabel 8, indikerer dog, at antallet af segregerede børn vil være reduceret ved årets udgang. Det forventes, at det videre arbejde med "Deltagelsesmuligheder for alle" vil bidrage til en reduktion i segregationen.

Tabel 8: Forventet aktivitetstal i 2025	Dagbehandling	Gruppeordninger	Specialskoler	I alt
Januar	101	332	106	539
Juli	102	333	111	546
August	86	292	111	489
December	85	292	111	488
<i>Forventet udvikling (antal)</i>	<i>-16</i>	<i>-40</i>	<i>+5</i>	<i>-51</i>

Det videre arbejde

Børne- og Kulturforvaltningen arbejder videre med scenarier fra PwC-rapporten inden for rammerne af dels Deltagelsesmuligheder for alle, dels arbejdet med budgetnoterne 3a og 5, som beskrevet ovenfor.

Relateret behandling

Børne- og Undervisningsudvalget 02.03.2023, punkt 11

Børne- og Undervisningsudvalget 03.05.2023, punkt 2

Børne- og Undervisningsudvalget 01.06.2023, punkt 5

Børne- og Undervisningsudvalget 31.10.2024, punkt 14

Bilag

Bilag 1: PwCs analyse af børneområdet i Gladsaxe 2023

Punkt 2: Fastsættelse af sagsbehandlingsfrister for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter

24-40-00.15.00-A21

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen indstiller

1. at sagsbehandlingsfristerne for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter fastsættes til 14 uger fra 01.01.2026, og
2. at Børne- og Undervisningsudvalget får en opfølgning på sagsbehandlingstiderne inden sommerferien 2026.

Beslutning

Børne- og Kulturforvaltningens indstilling blev tiltrådt med følgende bemærkning:

Sagsbehandlingsfristen fastsættes til 14 uger.

I kommunikationen omkring det, anføres det løbende, hvad den aktuelle gennemsnitlige sagsbehandlingstid er.

Gennemgang af sagen

Resume

Som opfølgning på Børne- og Undervisningsudvalgets møde 09.01.2025, punkt 3, orienteres udvalget med denne sag om sagsbehandlingstider for afgørelser om tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter. Udvalget skal også tage stilling til forslag om at sagsbehandlingsfristerne for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter fastsættes til 14 uger fra 01.01.2026.

Baggrund

Efter retssikkerhedslovens § 3, stk.2 skal kommunalbestyrelsen fastsætte og offentliggøre frister for, hvornår der træffes afgørelse i sager efter den sociale lovgivning, herunder blandt andet for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter.

Børne- og Undervisningsudvalget godkendte 12.08.2024, punkt 3, at fristerne for sagsbehandling af ansøgninger om tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter blev forlænget fra seks til 24 uger indtil udgangen af 2024 på grund af ophobning af sager, som følge af ekstra arbejdspress i forbindelse med af implementering af Barnets Lov og personalemangel i Familieafdelingens Specialteam, som behandler ansøgningerne.

Efterfølgende besluttede Børne- og Undervisningsudvalget 09.01.2025, punkt 3, at fastsætte sagsbehandlingsfristerne til 14 uger i første kvartal 2025 og til otte uger fra andet kvartal 2025 og frem.

Status på sagsbehandlingstider

Alle ansøgninger om tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter behandles hurtigst muligt. Af tabel 1 fremgår, hvor stor en andel af ansøgningerne, som er blevet behandlet inden for fristerne på henholdsvis 24 uger, 14 uger og otte uger. Der ses en negativ sammenhæng mellem andelen af sager, der er blevet behandlet indenfor fristen og den gradvis kortere sagsbehandlingsfrist hen over året.

I 3. kvartal 2025 er foreløbigt 70 procent af ansøgningerne blevet afgjort inden for sagsbehandlingsfristen på otte uger. Det bemærkes, at alle ansøgninger modtaget i 1. og 2. kvartal er færdigbehandlede ved tidspunktet for opgørelsen. For ansøgninger modtaget i 3. kvartal gælder det kun for halvdelen af ansøgningerne. Derfor må det alt andet lige forventes, at andelen af ansøgninger behandlet inden for fristen i 3. kvartal ved et senere opgørelsetidspunkt vil være lavere end 70 procent.

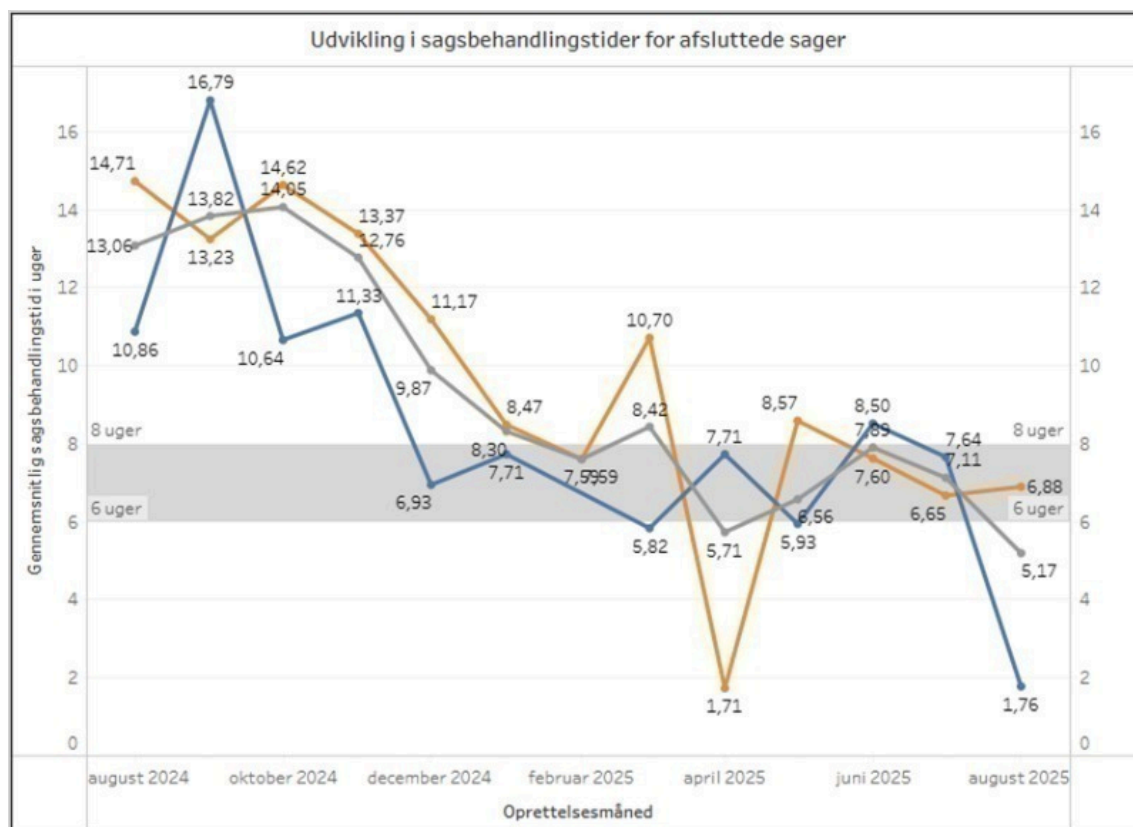
Af ”Vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område” fremgår det, at den enkelte kommunes frister bør være realistiske, så de for eksempel svarer til den tid, der i praksis går med at behandle 80-90 procent af sagstypen. Aktuelt lever Gladsaxe ikke op til den anbefaling.

Tabel 1: Ansøgninger om tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter behandlet inden for fristen

Periode	Sagsbehandlingsfrist	Andel behandlet inden for fristen
August - december 2024	24 uger	95 procent
1. kvartal 2025	14 uger	79 procent
2. kvartal 2025	8 uger	67 procent
3. kvartal 2025	8 uger	70 procent

Af tabel 2 fremgår udviklingen i gennemsnitlige sagsbehandlingstider for afsluttede sager i perioden august 2024 til august 2025. Der ses en klart nedadgående tendens for både behandling af ansøgninger om merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. I august 2024 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 13,06 uger og i august 2025 var den 5,17 uger. Tallene er et udtryk for, at mange ansøgninger behandles inden for fristerne og endda hurtigere. Når andelen af ansøgninger i 3. kvartal 2025, der behandles inden for fristen, er 70 procent, jf. tabel 1, er det et udtryk for, at behandling af nogle sager tager væsentligt længere tid end den gennemsnitlige sagsbehandlingstid.

Tabel 2: Udvikling i gennemsnitlige sagsbehandlingstider for afsluttede sager (blå graf = merudgifter, orange graf = tabt arbejdsfortjeneste og grå graf = gennemsnit).



Udvikling i antal ansøgninger

Familieafdelingens Specialteam har i 2025 oplevet en kraftig stigning i antallet af ansøgninger om tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter. Hvor Specialteamet i hele 2024 traf i alt 145 afgørelser, er der i 2025 (pr. medio oktober) foreløbigt truffet 283 afgørelser, jf. tabel 3. Det svarer til en stigning på 95 procent.

Tabel 3: Udvikling i antal afgørelser

Sagstype	2024	2025

Merudgifter	38	102
Tabt arbejdsfortjeneste	107	181
<i>I alt</i>	<i>145</i>	<i>283</i>

Fastsættelse af sagsbehandlingsfrister

Familieafdelingens Specialteam er fuldt bemandet, og der er i løbet af 2024 og 2025 allerede gennemført en række tiltag i forhold til at effektivisere sagsbehandlingen, bl.a. med mere effektiv administrativ understøttelse af børne- og ungerådgiverne.

Den store stigning i antallet af ansøgninger, og de allerede gennemførte effektiviseringer i sagsbehandlingen taget i betragtning, vurderer Børne- og Kulturforvaltningen, at det vil være vanskeligt at behandle 80-90 procent af ansøgningerne på ordentlig vis på mindre end 14 uger.

I et sagsforløb er der typisk følgende trin:

1. Ansøgning modtages og eventuelt afklarende dialog med familien for at danne overblik over, hvilke ydelser der faktisk søges om.
2. Individuel og helhedsorienteret vurdering af barnets funktionsniveau på baggrund af oplysninger, som typisk indhentes fra a) forældrene, b) barnet selv, c) sundhedsvæsnet for eksempel egen læge og hospitaler, d) skole/dagtilbud og e) fritidstilbud f.eks. SFO. Det bemærkes, at hospitaler og egen læge har en frist på en måned til at svare sagsbehandlerne.
3. Eventuelt rykke for svar og stille afklarende og yderligere spørgsmål.
4. Gennemgå kompleks lovgivning med mange principafgørelser for at vurdere, om barnet er inden for målgruppen og om der er lovhjemmel til at bevilge det, forældrene søger om.
5. Indhente oplysninger om forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet og indkomstniveau (ved ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste) og individuel vurdering af konkrete merudgifter (ved ansøgning om kompensation af merudgifter).
6. Skrive og sende afgørelse.

Sagsbehandlingsfrister i nabokommuner

Sagsbehandlingsfristerne for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter i Gladsaxe Kommunes nabokommuner fremgår af tabel 4.

Tabel 4: Sagsbehandlingsfrister i fem nabokommuner

Kommune	Tabt arbejdsfortjeneste	Merudgifter
Furesø	4 måneder (dvs. ca. 16 uger)	4 måneder (dvs. ca. 16 uger)
Gentofte	40 arbejdsdage	40 arbejdsdage
Herlev	12 uger	12 uger
København	8 uger	8 uger
Lyngby-Taarbæk	12 uger	12 uger

Relateret behandling

Børne- og Undervisningsudvalget, 12.08.2024, punkt 3

Børne- og Undervisningsudvalget, 09.01.2025, punkt 3

Punkt 3: Godkendelse af befodringsanalyse

25-61-00.01.10-P35

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen indstiller,

1. at befodringsanalysen og de indeholdte anbefalinger på Børne- og Undervisningsudvalgets område godkendes.

Beslutning

Tiltrådt.

Gennemgang af sagen

Resume

Børne- og Kulturforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen har gennemført en analyse af kommunale kørselsordninger i Gladsaxe Kommune (bilag 1). Analysen redegør for lovgrundlag, forvaltningens praksis samt udgifter i forhold til de forskellige kørselsordninger, hvor der kan bevilges kørsel under følgende udvalg:

- Børne- og Undervisningsudvalget (BUU)
- Beskæftigelses- og Integrationsudvalget (BIU)
- Psykiatri- og Handicapudvalget (PHU)
- Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget (SRU)

I denne sag præsenteres de væsentligste resultater fra analysen af befodrning under Børne- og Undervisningsudvalget (se side 5-15 i bilag 1).

Sagen bliver behandlet i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget 03.12.2025, Psykiatri- og Handicapudvalget 03.12.2025 samt Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 27.11.2025 med fokus på de respektive udvalg i sagsfremstillingen.

Baggrund

Byrådet godkendte 11.10.2024, punkt 2, budgetnote 12 i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2024-2027:

Budgetnote 12: Med udgangspunkt i budgetnoten opgjorde Social- og Sundhedsforvaltningen og Børne- og Kulturforvaltningen udgifts- og serviceniveauer for befodrning i taxa i Gladsaxe. Derudover udarbejdede forvaltningerne en komparativ analyse af taxaområdet på baggrund af data fra et tværkommunalt udbud i løbet af efteråret 2024. Analysen af befodrning i taxa viste, at Gladsaxe forventede at anvende flere midler på taxakørsel end sammenligningskommunerne baseret på de indsamlede data for taxa-udbuddet. Analysen viste også, at de to mest omkostningstunge kørselsordninger på tværs af de fire politiske udvalg var taxakørsel til specialundervisning og taxakørsel til dagbehandlingsskoler, der hver især udgjorde ca. 3,4 mio. kr. i 2023.

Udvidelse af analyse til hele befodringsområdet

Børne- og Kulturforvaltningen fandt det relevant at udvide analysen til at omfatte befodringsudgifter bredt set og ikke udelukkende taxakørsel.

Analyseresultater på Børne- og Undervisningsudvalgets område

Samlet set beløb udgifterne til befodrning under Børne- og Undervisningsudvalget sig i 2023 til 14,8 mio. kr., fordelt på en bred vifte af kørselsordninger, som tabel 1 nedenfor illustrerer.

Tabel 1: Udgifter til befodrning under Børne- og Undervisningsudvalget i 2023 (mio. kr.)

Kørselsordninger	2023 (mio. kr.)
Kørsel til almene skoler	0,45

Kørsel til specialundervisning	9,16
Kørsel til behandlings- og specialundervisningstilbud	3,38
Kørsel til modtagelsesklasser	0,29
Kørsel til skole og ungdomsuddannelse ved midlertidig sygdom	0,07
Kørsel til specialbørnehaver	0,94
Kørsel til aflastning/afløsning/støtteophold	0,97
Total	14,84

Den største udgiftspost i 2023 var kørsel til specialundervisning, som udgjorde omkring 9,2 mio. kr. Her blev i alt 277 elever bevilget transport, hovedsageligt med Movia eller taxa. Bevillingen sker efter en konkret vurdering af barnets funktionsniveau i henhold til Folkeskolelovens § 26, og i nogle tilfælde kan der også bevilges ledsager. Den næststørste udgift gjaldt kørsel til behandlings- og specialundervisningsskoler, hvor 58 børn i 2023 fik bevilget transport. Udgiften var her på knap 3,4 mio. kr., og langt de fleste børn blev kørt i taxa, ofte som solokørsel, da deres funktionsniveau ikke gjorde det muligt at benytte kollektiv transport.

En anden større udgiftspost var kørsel til specialbørnehaver, hvor udgifterne i 2023 beløb sig til knap 0,94 mio. kr. I alt 16 børn fik her bevilget transport, selvom dagtilbudsloven egentlig ikke forpligter kommunen til at sørge for kørsel. Det betyder, at serviceniveauet har ligget højere, end lovgivningen tilsiger. Fremover anbefaler Børne- og Kulturforvaltningen, at kørsel til specialbørnehaver i stedet vurderes efter Barnets lov § 86, så udgifterne kan nedbringes, og der kan opnås statsrefusion. Kørsel til særlige klubtilbud (Kridthuset) efter Barnets lov § 84 blev ligeledes justeret i 2024, så udgifterne her forventes at falde, da transporten fremover konteres korrekt efter reglerne om merudgifter, hvilket giver statsrefusion.

Anbefaling

På baggrund af analysen anbefaler Børne- og Kulturforvaltningen, at der fremover arbejdes mere stringent med, at udgangspunktet for bevilling altid er den transportform, som sikrer barnet størst grad af normalitet og selvstændighed, og som er mindst udgiftskrævende, samtidig med at behovet for transport bliver dækket. Til dette formål har Børne- og Kulturforvaltningen udarbejdet et fælles sæt administrative retningslinjer for bevilling af kørsel til børn og unge. Retningslinjerne skal sikre et mere ensartet serviceniveau på tværs af kommunen, en tydeligere placering af bevillingsansvaret samt en bedre styring af området. Derudover anbefaler Børne- og Kulturforvaltningen, at der fortsat arbejdes målrettet med at gøre flere børn og unge selvtransporterende. I takt med at Deltagelsesmuligheder for alle begynder at have den ønskede effekt, hvor flere børn kan blive i almentilbuddene, er det også forvaltningens forventning, at udgifterne til kørsel til specialtilbud vil falde.

Relateret behandling

Byrådet 11.10.2024, punkt 2

Bilag

Bilag 1: Analyse af befordring under BUU, BIU, PHU og SRU

Punkt 4: Børne- og Undervisningsudvalgets anlægsprojekter 2026, igangsætning

25-23-00.22.04-P35

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen indstiller,

1. at puljen til udearealer på skolerne, Tre-sporet skole inkl. udearealer (Ringbo) samt projekter inden for ”Udvidelse af kapaciteten på dagtilbudsområdet” forelægges Børne- og Undervisningsudvalget til beslutning, inden arbejderne igangsættes.

Beslutning

Tiltrådt.

Gennemgang af sagen

Baggrund

Der skal efter budgetvedtagelsen fremlægges en sag, hvor det enkelte fagudvalg fastlægger, hvilke anlægspuljer og anlægsprojekter, der konkret skal forelægges til beslutning i udvalget inden arbejderne igangsættes.

Investeringsoversigten 2026-2029 for Børne- og Undervisningsudvalget omfatter følgende projekter i 2026:

Anlægspulje/anlægsprojekt	Rådighedsbeløb afsat i 2026 (i 1.000 kr.)
Puljen til udearealer, skoler	2.499
Gode læringsmiljøer på kommunens folkeskoler	66.690
Tresporet skole inkl. udearealer (Ringbo)	5.086
Vadgård Skole, asbest	14.239
Udvidelse af kapaciteten på dagtilbudsområdet	52.381
Nyt børnehus Pyramiden	28.599
Myndighedskrav og funktionsændringer, takstfinansieret	472
I alt	169.966

Der er ved budgetvedtagelsen givet anlægsbevilling til samtlige ovenstående projekter.

Børne- og Kulturforvaltningen foreslår, at følgende tre anlægspuljer/anlægsprojekter forelægges Børne- og Undervisningsudvalget inden arbejderne igangsættes:

- Puljen til udearealer, skoler.
- Tresporet skole inkl. udearealer (Ringbo).
- Projekter inden for ”Udvidelse af kapaciteten på dagtilbudsområdet (Dagtilbudsstrategi 2)”, der ikke allerede har været forelagt (børnehuset Bakkely).

De øvrige projekter i investeringsoversigten er igangsat før 2026. Det gælder Gode læringsmiljøer på kommunens folkeskoler, der primært omfatter indretning og modernisering af Søborg Skole, nyt børnehus Pyramiden, hvor projektforslaget blev godkendt på Børne- og Undervisningsudvalget 20.05.2025, punkt 5, samt asbestsaneringen på Vadgård Skole, der forløber over flere år.

Investeringsoversigten for Børne- og Undervisningsudvalget for perioden 2026-2029 er vedlagt i bilag 1.

Relateret behandling

Børne- og Undervisningsudvalget 20.05.2025, punkt 5

Bilag

Bilag 1: Investeringsoversigt 2026-2029, Børne- og Undervisningsudvalget

Punkt 5: Organisering af dansk som andetsprog

25-28-00.16.00-P20

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen indstiller,

1. at den nuværende organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog på Vadgård Skole (modtagelsesklasser) fastholdes, eller
2. at der arbejdes videre med et oplæg til, hvordan organiseringen kan tilrettelægges efter enten model 1a og b, 2 eller 3, som beskrevet i sagsfremstillingen, hvor model 1b, 2 og 3 forudsætter, at der tilføjes midler til området og derfor først kan træde i kraft, når finansiering er tilvejebragt, og
3. at forslaget drøftes med de relevante skolebestyrelser og medarbejdere forud for forelæggelse for Børne- og Undervisningsudvalget, og
4. at omprioriteringen af 1,5 mio. kr. i omprioriteringssagen vedrørende omlægning af modtagerklasser udgår.

Beslutning

1. at-punkt tiltrådt.
2. at-punkt udgår.
3. at-punkt udgår.
4. at-punkt tiltrådt.

Gennemgang af sagen

Resumé

Børne- og Undervisningsudvalget besluttede med omprioriteringssagen 10.06.2024, punkt 1, at omlægge modtagelsesklasser for at omprioritere 1,5 mio. kr. til styrkelse af almenområdet. Børne- og Undervisningsudvalget blev 05.12.2024, punkt 7, informeret om, at det er vanskeligt at finde den nødvendige besparelse og om behovet for yderligere analyse og den planlagte proces herfor, herunder involvering af relevante skolebestyrelser og medarbejdere.

I dag er basisundervisning i dansk som andetsprog organiseret som modtagelsesklasser på Vadgård Skole og GXU. I denne sag forelægges tre alternativer til den nuværende organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog, og de dertilhørende økonomiske konsekvenser og faglige opmærksomheder udfoldes.

Af de tre alternative modeller, vil kun model 1a kunne gennemføres inden for den nuværende økonomiske ramme til modtagelsesklasser. De øvrige modeller medfører merudgifter, og vil først kunne gennemføres, når eventuel finansiering er på plads. Derfor har de relevante skolebestyrelser ikke været involveret i processen indtil nu.

Med denne sag skal Børne- og Undervisningsudvalget træffe beslutning om, hvorvidt den nuværende organisering med modtagelsesklasser på Vadgård Skole fastholdes, eller om Børne- og Kulturforvaltningen skal arbejde videre med et oplæg om realisering og finansiering af en af de beskrevne alternative modeller.

Ønsker Børne- og Undervisningsudvalget at etablere en anden organisering, herunder en organisering som kræver tilføjelse af økonomi, vil Børne- og Kulturforvaltningen arbejde videre med kvalificering og finansieringsmuligheder, og komme med et oplæg herom med henblik på endelig beslutning om realisering af den ønskede model med virkning fra skoleåret 2027/2028. De relevante skolebestyrelser og medarbejdere inddrages i processen.

Afsæt for undersøgelse af anden organisering af dansk som andetsprog i Gladsaxe Kommune

I skoleåret 2022/2023 steg antallet af elever i modtagelsesklasser på Vadgård Skole markant, blandt andet på grund af flygtningetilstrømningen fra Ukraine. Dette afstedkom kapacitetsudfordringer på Vadgård Skole, og der kom en ledelsesmæssig opmærksomhed på antallet af elever i modtagelsesklasser i forhold til det samlede antal elever på Vadgård Skole. Derfor er undersøgelsen og følgende modeller for organisering af dansk som andetsprog fokuseret på målgruppen fra seks til tretten år, som i dag går i modtagelsesklasser på Vadgård Skole.

For den anden målgruppe mellem fjorten og sytten år, som i dag går i modtagelsesklasser på GXU, anbefaler Børne- og Kulturforvaltningen, at den nuværende organisering bibeholdes for at tilgodese en tilknytning til et ungemiljø. Derudover er der en opmærksomhed på at sikre, at de unge så vidt muligt aflægger prøver i alle fag med henblik på at understøtte deres videre muligheder for uddannelse og job.

Børne- og Undervisningsudvalget besluttede med omprioriteringssagen 10.06.2024, punkt 1, at omlægge modtagelsesklasser for at kunne omprioritere 1,5 mio. kr. til styrkelse af almenområdet, herunder flere co-teachers. Børne- og Undervisningsudvalget blev 05.12.2024, punkt 7, informeret om, at de indledende analyser af forskellige modeller for omlægning af modtagelsesklasser viste, at det er vanskeligt inden for lovens rammer at finde den forventede besparelse.

Samtidig besluttede Børne- og Undervisningsudvalget en ny proces for omlægningen af modtagelsesklasser, hvor ikrafttrædelsestidspunktet for en eventuel ny organisering blev udskudt til sommeren 2026. Børne- og Kulturforvaltningen skulle udarbejde scenarier for realisering af omlægning af modtagelsesklasser og justering af dansk som andetsprog, og som en del af processen skulle relevante skolebestyrelser og medarbejdere involveres i forhold til mulige scenarier.

Børne- og Kulturforvaltningen gik efterfølgende i gang med at undersøge forskellige scenarier for organisering og blev i den forbindelse opmærksom på, at størstedelen af de alternative organiseringsformer ville medføre en betydelig stigning i udgifterne til organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog. Derfor vurderede Børne- og Kulturforvaltningen, at der er behov for at fremlægge de forskellige scenarier for Børne- og Undervisningsudvalget, inden medarbejdere og skolebestyrelser involveres, med henblik på, at Børne- og Undervisningsudvalget giver en pejling på, hvilken model, der skal arbejdes videre med.

Forskellige muligheder for organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog

I bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog er det fastsat, at tosprogede elever med behov for sprogstøtte ved optagelse i folkeskolen skal have undervisning i dansk som andetsprog (§ 2). Hvis behovet for sprogstøtte betyder, at eleven ikke ved optagelse kan deltage i den almindelige undervisning i klassen, skal eleven have basisundervisning i dansk som andetsprog. Jævnfør loven kan basisundervisning i dansk som andetsprog gives i en af følgende former:

- Modtagelsesklasser.
- På særlige hold eller enkeltmandsundervisning.
- Udvidede modtagelsesklasser.

Inden for de fastsatte krav i bekendtgørelsens § 4 er det op til den enkelte kommune at beslutte, hvordan basisundervisning i dansk som andetsprog skal organiseres.

Styrker og udfordringer ved de forskellige organiseringer

En af styrkerne ved at organisere undervisningen i modtagelsesklasser er, at lærerkompetencerne i dansk som andetsprog er samlet, og den fælles viden om andetsprogstilegnelse og andetsprogpædagogik bidrager til kvaliteten af undervisningen. Dertil tilgodeser spændvidden i antal elever i modtagelsesklasser de økonomiske konsekvenser ved variationer i elevtallet gennem skoleåret. En udfordring ved denne organiseringsform er koblingen til den enkelte elevs nærmiljø og distriktsskole samt hyppighed i, at eleverne går i modtagelsesklasser i et år til to år.

En af styrkerne ved at organisere basisundervisning i dansk som andetsprog på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning er, at eleverne med det samme starter på distriktsskolen og derigennem får tilknytning til sit nærmiljø og lokale fællesskaber. Med denne organisering undgås et skoleskift. For nogle elever kan direkte indskrivning på distriktsskolen gavne dem socialt, og det kan understøtte deres sprogudvikling at blive eksponeret for dansk sprog og kultur i en autentisk kontekst. For andre elever kan det opleves som voldsomt og hårdt arbejde at skulle indgå socialt og følge med i almenundervisningen, hvor udbyttet af fagundervisningen særlig for de ældre elever forudsættes af tilstrækkelig sprogstilegnelse.

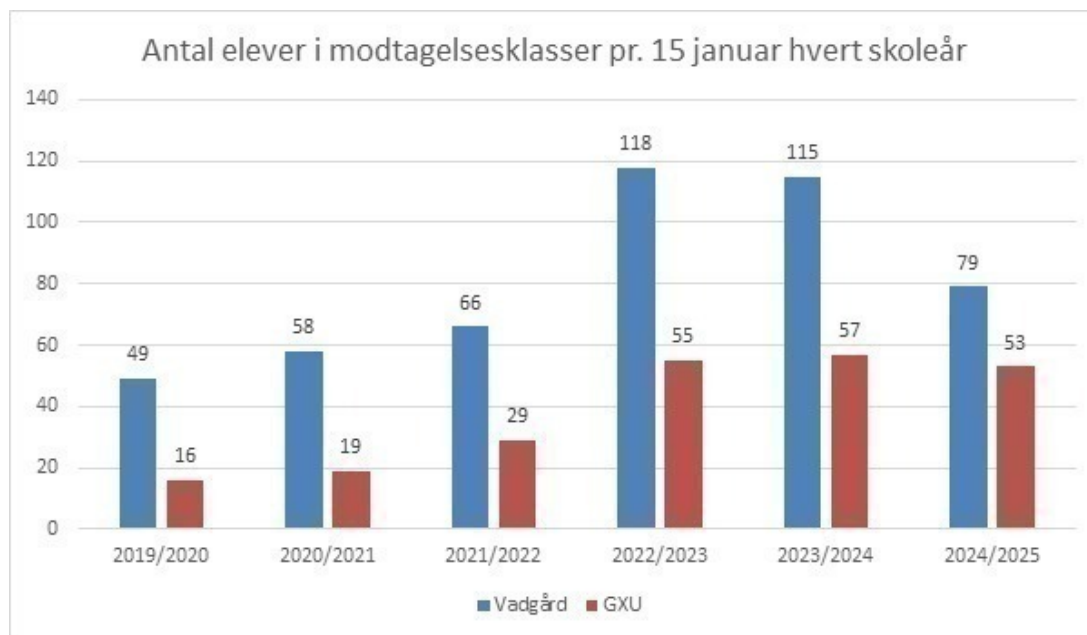
Nuværende organisering af dansk som andetsprog i Gladsaxe Kommune

I Gladsaxe Kommune er basisundervisning i dansk som andetsprog organiseret som modtagelsesklasser på henholdsvis Vadgård Skole og GXU. Børn mellem seks og tretten år indskrives i en modtagelsesklasse på Vadgård Skole, og unge mellem fjorten og sytten år indskrives i en modtagelsesklasse på GXU. Når den enkelte elev vurderes at kunne dansk godt nok til at følge undervisningen i en almenklasse, starter eleven i udgangspunktet i en klasse på elevens distriktsskole.

Med den nuværende budgetmodel (uden SFO, skoleklub og udenbyselever) er budgettet i 2026-priser 8,8 mio. kr. for modtagelsesklasserne på Vadgård Skole og 2,9 mio. kr. for modtagelsesklasser på GXU.

I nedenstående figur ses antallet af elever i modtagelsesklasser på henholdsvis Vadgård Skole og GXU pr. 15. januar de seneste seks skoleår fra skoleåret 2019/2020 til skoleåret 2024/2025. Det skal bemærkes, at figuren ikke viser variationerne i elevtallet hen over skoleåret.

Figur 1 - antal elever i modtagelsesklasser pr. 15. januar i hvert skoleår



Kilde: Skolernes egne registreringer i TEA.

Af figur 1 fremgår det, at der er store variationer i antallet af elever i modtagelsesklasserne, og der ses en markant stigning i elevtallet fra skoleåret 2021/2022 til skoleåret 2022/2023. Med nedslag 15. januar var der samlet set 173 elever i skoleåret 2022/2023 og 172 elever i skoleåret 2023/2024, som gik i modtagelsesklasser i Gladsaxe Kommune.

Det samlede antal elever i modtagelsesklasser faldt pr. 15 januar i skoleåret 2024/2025 til 132 elever, og det peger i retning af en aftagning i tilstrømningen af blandt andet ukrainske flygtninge. Mere generelt om elevernes fødeland viser skolernes registreringer, at de fem hyppigste fødelande pr. 08.10.2024 er Ukraine, Iran, Kina, Tyrkiet og Nepal.

Tre alternativer til den nuværende organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog

Børne- og Undervisningsministeriet skriver i publikationen: Inspirationskatalog om modtagelse og undervisning af nyankomne elever fra 2022, at eksisterende viden peger på, at følgende faktorer har betydning for elevernes udbytte på tværs af de forskellige former for organisering af dansk som andetsprog:

- Det har positiv betydning for nyankomne elevers trivsel og udvikling, at modtagelsestilbuddet fysisk er placeret samme sted som almentilbuddet.
- Nyankomne elever får større udbytte af modtagelsestilbuddet, når de hurtigt får en relation til almentilbuddet, som de senere skal overgå til.
- Når modtagelsestilbuddet er af kortere varighed mellem 6 og 12 måneder afhængigt af individuelle behov, har det positiv betydning for nyankomne elevers udbytte af tilbuddet. Det gælder især, når der er tale om modtagelsestilbud med begrænset tilknytning til almentilbud.

I kommende afsnit udfoldes tre modeller, som alle er alternativer til den nuværende organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog, og som på forskelligvis imødekommer overstående opmærksomheder. Modellerne beskrives med fokus på organisering af undervisningen, kapacitet og fordeling af elever samt økonomi. De tre modeller er:

1. Basisundervisning på særlige hold eller enkeltmandsundervisning på hver skole.
2. Modtagelsesklasser på to skoler.
3. En kombinationsmodel.

De økonomiske beregninger omkring modellerne er baseret på et gennemsnit af antallet af elever i modtagelsesklasser på Vadgård Skole over de seneste tre skoleår. Det gennemsnitlige elevtal er 97 modtagelsesklasseelever. Uanset om der vælges en ny model eller den nuværende fastholdes, vil den årlige regulering af skoleområdet budget som følge af

demografiske ændringer i antallet af modtagelseselever fortsat ske på baggrund af den takst, der er aftalt med Økonomisk Sekretariat.

I bilag 1 opsummeres de væsentligste opmærksomhedspunkter herunder styrker og udfordringer, den årlige udgift og muligheder for ikrafttrædelse for de tre følgende modeller samt den nuværende organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog.

Model 1: Basisundervisning på særlige hold eller enkeltmandsundervisning på hver skole

I denne model indskrives nyankomne elever direkte i en almenklasse på deres distriktsskole. Eleverne modtager basisundervisning i dansk som andetsprog uden for almenundervisningen på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning. Elevtallet på særlige hold med basisundervisning må ikke overstige syv, og der er ingen lovbestemt begrænsning på, hvor mange klassetrin særlige hold kan spænde over. Praksis er, at eleverne så vidt muligt fordeles på hold, der ikke spænder meget bredt aldersmæssigt.

Der er ikke fastsat et lovpligtigt minimumstimetal for basisundervisningen i dansk som andetsprog, og det varierer mellem kommunerne, hvor mange timer, der gives. Den nuværende faglige anbefaling i Gladsaxe er, at undervisningen i basisdansk som andetsprog skal udgøre omkring 45 procent af undervisningstiden ved indskrivning, og det svarer til omkring 15 lektioner for indskolingselever. Samme tilgang ses eksempelvis i Frederiksberg Kommune, hvor en nyankommen elev modtager undervisning i basisdansk i cirka 45 procent af tiden plus en yderligere ressource på 10 procent af årgangens timetal, som anvendes til brobygning mellem de særlige hold og elevernes almenklasser. I Hørsholm Kommune, som var en af de første kommuner til at indskrive nyankomne elever direkte i almenklasser, gives der i starten af undervisningsforløbet 10 lektioner om ugen i dansk som andetsprog. For børn i indskoling udgør det omkring 30 procent af undervisningstiden.

Ved direkte indskrivning på distriktsskolerne er det væsentligt med en opmærksomhed på, at tidligere stigning i antallet af nyankomne elever blandt andet skyldes krigen i Ukraine. Derfor ankommer en del af eleverne med forskellige udfordringer eksempelvis grundet krigstraumer, og det afstedkommer et behov for særlig støtte. Udover, at der er behov for at sikre de nødvendige undervisningskompetencer i forhold til dansk som andetsprog på skolerne, forudsætter denne model således også, at skolerne har de nødvendige kompetencer og ressourcer til at kunne imødekomme elevernes behov for særlig støtte.

Fordeling af elever på skolerne ved direkte indskrivning

Ved direkte indskrivning af nyankomne elever vil en stor andel af børnene blive indskrevet på Enghavegård skole. I skoleåret 2024/2025 kom 29 af de 79 modtagelsesklasselever på Vadgård Skole fra Enghavegård skoledistrikt, hvilket svarer til omkring 37 procent. I den forbindelse bør der rettes en opmærksomhed mod, at Enghavegård Skole i forvejen er en skole med en høj tosprogsprocent. I januar 2025 havde omkring 35 procent af eleverne på Enghavegård Skole en anden etnisk baggrund end dansk.

Med afsæt i opgørelsen fra januar 2025 ville omkring 10 elever (13 procent) skulle starte på Grønnemose Skole, 8 elever (10 procent) på Buddinge Skole, mens 9 elever (11 procent) ville forblive på Vadgård Skole. Resten af eleverne ville fordele sig nogenlunde ligeligt på de øvrige skoler bortset fra Stengård Skole, der ville modtage nul elever.

Økonomi

I denne model gives der økonomi til hver skole efter hvor mange hold, der oprettes. Skolen får økonomi til et hold, uanset om holdet fyldes op eller ej. Udover antallet af hold har det også betydning for modellens økonomi, hvor mange lektioner eleverne har på de særlige hold, og dermed hvor mange lærertimer, der skal anvendes. Endelig har det betydning for udgiften, om de særlige hold blandes på tværs af alle årgange, eller om der eksempelvis oprettes hold for indskolings-, mellemtrins- og udskolingselever. ?

I en model, hvor eleverne tildeles 10 timer i basisdansk som andetsprog, og hvor holdene blandes på tværs af alle årgange, giver det en årlig udgift på 7,6 mio. Med denne model ville Enghavegård Skole skulle oprette 6 hold, Grønnemose 3 hold, mens alle øvrige skoler ville have behov for at oprette 1-2 hold for at kunne imødekomme det gennemsnitlige elevgrundlag over de sidste tre skoleår. Denne model vil kunne gennemføres inden for den nuværende økonomiske ramme.

Hvis eleverne derimod tildeles 15 timer om ugen i basisundervisning i dansk som andetsprog, og der oprettes hold for henholdsvis indskolings-, mellemtrin- og udskolingselever på alle skoler, giver det en årlig udgift på 17,2 mio. kr. I denne model ville de fleste skoler skulle oprette 3 hold, mens Grønnemose skulle oprette 4 og Enghavegård skulle oprette 7 hold. Denne model forudsætter yderligere finansiering.

I praksis er det muligt at skrue på alle ovennævnte parametre, så længe lovgivningen om basisundervisning i dansk som andetsprog overholdes, og eksemplerne illustrerer, at denne model potentielt kan blive dyrere, hvis eleverne har behov for flere undervisningstimer på de særlige hold, eller hvis der oprettes mange hold, som ikke fyldes op. Derudover medfører denne model også, at en skole med få elever på et hold vil få tildelt samme økonomi som en skole, hvor holdet fyldes helt op.

Organisering	Årlig udgift (mio. kr.)
Nuværende organisering med modtagelsesklasser på Vadgård Skole	8,8
Model 1: Direkte indskrivning og basisundervisning på særlige hold eller enkeltmandsundervisning:	
Model 1a med 10 lektioner og blandende hold på tværs af årgange	7,6
Model 1b med 15 lektioner og opdelt hold efter indskoling, mellemtrin og udskoling	17,2

Model 2: Modtagelsesklasser på to skoler?

I denne model fastholdes den nuværende organisering af modtagelsestilbuddet i modtagelsesklasser, men tilbuddet spredes ud på to lokationer med henblik på at afhjælpe de kapacitetsmæssige udfordringer, som Vadgård Skole har oplevet ved store stigninger i antallet af nyankomne elever.

Børne- og Kulturforvaltningen har undersøgt skolernes kapacitet med henblik på at afklare, hvor der på nuværende tidspunkt er plads til modtagelsesklasser. Som bygningerne er i dag, ville der være plads til modtagelsesklasser på Enghavegård Skole, Gladsaxe Skole og Vadgård Skole.

Såfremt Børne- og Undervisningsudvalget ønsker, at Børne- og Kulturforvaltningen arbejder videre med denne model, skal der udarbejdes et oplæg til beslutning om, hvilke skoler, der er mest hensigtsmæssige at placere modtagelsesklasser på. Enghavegård Skole er distriktsskole for mange af modtagelsesklasseeleverne i dag, og der vil være en opmærksomhed i forhold til skolens tosprogsprocent på samme vis som ved direkte indskrivning. Hvis modtagelsesklasserne placeres på Gladsaxe Skole og Vadgård Skole, vil modtagelsesklasserne være placeret tæt på hinanden geografisk, og dermed vil mange af eleverne stadig gå i skole langt fra deres bopæl. Det vil derudover være nødvendigt at undersøge, hvordan modellen kan realiseres på den enkelte skole i forhold til eksempelvis lokaler.

Økonomi?

Denne model er dyrere end den nuværende organisering på Vadgård Skole, da fordelingen af eleverne på to skoler vil betyde, at der samlet set vil blive oprettet flere modtagelsesklasser med færre elever per klasse. Det vil derfor ikke være tilstrækkeligt at fordele de nuværende lærere og pædagoger fra Vadgårds modtagelsesklasser på to skoler, og derfor vil organiseringen kræve flere lærer- og pædagogtimer end den nuværende. Derudover vil det være fordyrende at fordele administrationen af modtageklasserne på to skoler.

Samlet set forventes en organisering med modtagelsesklasser på to skoler at have en årlig udgift på 11,0 mio. kr.

Organisering	Årlig udgift (mio. kr.)
Nuværende organisering med modtagelsesklasser på Vadgård Skole	8,8
Model 2: Modtagelsesklasser på to skoler	11

Model 3: Kombinationsmodel

Det er også muligt at organisere kommunens modtagelsestilbud i en kombinationsmodel. Der findes forskellige udgaver af denne model, og det gennemgående princip er, at nogle elever indskrives direkte i en almenklasse, mens andre

indskrives i en modtagelsesklasse.

I denne kombinationsmodel lægges der op til, at indskolings elever indskrives direkte i almenklasser på deres distriktsskole, mens elever på mellemtrin og udskoling (op til fjorten år) indskrives i modtagelsesklasser på Vadgård Skole. Dette snit er lagt ud fra et hensyn til, at det er nemmere for de yngre elever i indskolingen at indgå i almenundervisningen, mens det er vanskeligere på mellemtrin og i udskoling, da undervisningen kræver et højere sprogligt og fagligt niveau. Derudover er de yngre elever generelt bedre til at kommunikere og interagere nonverbalt, mens den sproglige dimension fylder mere jo ældre eleverne bliver.

Fordeling af elever ved kombinationsmodel

Pr. 13.08.2025 var 41 ud af 93 modtagelseselever på Vadgård Skole indskolings elever (mellem fem og otte år). Dermed ville cirka 44 procent af modtagelseseleverne blive indskrevet direkte på deres distriktsskole i denne kombinationsmodel. De resterende 52 modtagelseselever er mellem ni og fjorten år og ville forblive i modtagelsesklasser på Vadgård Skole (56 procent).

Økonomi

Da denne model betyder, at indskolings eleverne modtager basisundervisning i dansk som andetsprog på særlige hold (eller som enkeltmandsundervisning) på deres distriktsskoler, afhænger modellens økonomi af, hvor mange hold, der oprettes på skolerne, samt hvor mange timer eleverne tildeles udenfor almenundervisningen.

I en model, hvor indskolings eleverne modtager 15 timers basisundervisning i dansk som andetsprog forventes modellen at koste omkring 12,5 mio. kr. om året. Hvis timetallet skrues ned til 10 timer, forventes modellen at koste 10,1 mio. kr. om året.

Derudover har det også en betydning for modellens økonomi, hvordan den faglige ledelse organiseres, når der fastholdes modtagelsesklasser på Vadgård Skole.

Organisering	Årlig udgift (mio. kr.)
Nuværende organisering med modtagelsesklasser på Vadgård Skole	8,8
Model 3: Kombinationsmodel med særlige hold/enkeltmandsundervisning på skolerne for 0.-3. klasse og modtagelsesklasser på Vadgård Skole for 4.-7. klasse.	
Model 3 med 10 lektioner for indskolings eleverne	10,1
Model 3 med 15 lektioner for indskolings eleverne	12,5

Fremadrettet organisering af basisundervisning i dansk som andetsprog

Som beskrevet i forrige afsnit er der forskellige modeller og deres realiseringsmuligheder er ligeledes forskellige. Ønsker Børne- og Undervisningsudvalget at etablere en anden organisering end den nuværende organisering med modtagelsesklasser på Vadgård Skole, vil Børne- og Kulturforvaltningen arbejde videre med kvalificering og finansieringsmuligheder, og komme med et oplæg herom med henblik på endelig beslutning om realisering af den ønskede model med mulig virkning fra skoleåret 2027/2028. De relevante skolebestyrelser og medarbejdere inddrages i processen.

Økonomiske konsekvenser og kobling til justering af supplerende dansk som andetsprog på skolerne

Hvis Børne- og Undervisningsudvalget beslutter, at den nuværende organisering med modtagelsesklasser på Vadgård Skole fastholdes, eller at organiseringen tilrettelægges efter model 1b, 2 eller 3, som forudsætter, at der tilføjes midler til området, kan der ikke indhentes den forventede effekt på ca. 1,5 mio. kr. for omlægning af modtagelsesklasserne, som indgik i omprioriteringssagen.

Som led i omprioriteringssagen besluttede Børne- og Undervisningsudvalget 10.06.2024, punkt 1, også, at ressourcerne til supplerende dansk som andetsprog skulle målrettes skoler med flest elever med dansk som andetsprog og anvendes til

faglig co-teaching, forstået som en udvidet vejlederrolle.

Supplerende undervisning i dansk som andetsprog er beregnet for elever, som har sproglige forudsætninger for at kunne deltage i den almindelige undervisning i klassen, men som alligevel har behov for undervisning i dansk som andetsprog. Jævnfør bekendtgørelsens § 3, stk. 1 kan undervisningen foregå som en dimension i den almindelige undervisning eller på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning.

Omlægningen skulle frigøre 2,3 mio. kr., som svarer til den årlige pulje til dansk som andetsprog. Efterfølgende godkendte Børne- og Undervisningsudvalget på udvalgsmøde 05.12.2024, punkt 7, at justering af dansk som andetsprog blev koblet sammen med processen omkring omlægning af modtagelsesklasser, og at tidspunktet for ikrafttrædelse for ændringerne blev fremskudt fra sommer 2025 til sommer 2026.

Med implementeringen af folkeskolens kvalitetsprogram pr. 01.01.2025 er forvaltningens muligheder for at styre skolernes økonomi imidlertid ændret. Da ansvaret for anvendelsen og prioriteringen af midler nu i højere grad er flyttet ud til den lokale skoleledelse, vurderer Børne- og Kulturforvaltningen ikke længere, at det er muligt at stille krav til skolerne om, at den årlige pulje til dansk som andetsprog på 2,3 mio. kr. skal anvendes til co-teachers. Samlet set betyder ovenstående, at der er ca. 3,8 mio. kr. færre midler, som kan omprioriteres til co-teacher og andre inkluderende indsatser.

Såfremt Børne- og Undervisningsudvalget beslutter at omlægge de eksisterende modtagelsesklasser til en model, hvor eleverne indskrives på deres distriktsskoler og modtager basisundervisning i dansk som andetsprog på skolerne, vil det forventeligt medføre, at kompetencerne inden for dansk som andetsprog i almenområdet øges og dermed også styrke kvaliteten af undervisningen i supplerende dansk som andetsprog.

Relateret behandling

Børne- og Undervisningsudvalget 10.06.2024, punkt 1

Børne- og Undervisningsudvalget 05.12.2024, punkt 7

Bilag

Bilag 1: modeller for organisering af basisundervisning i DSA

Punkt 6: Udmøntning af pulje til styrkelse af almenområdet på skolerne

25-71-00.01.10-P35

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen indstiller,

1. at der træffes beslutning om udmøntning af puljen på 6,5 mio. kr. i 2026 til et eller flere af de fem mulige initiativer jf. sagsfremstillingen, og
2. at der træffes beslutning om udmøntning af puljens resterende 2 mio. kr. i 2027 til et eller flere af de fem mulige initiativer jf. sagsfremstillingen.

Beslutning

Børne- og Undervisningsudvalget besluttede i prioriteret rækkefølge at anvende midlerne til at rykke skolestarten til efter sommerferien. Restbeløbet anvendes til undervisning i børnehaveklassen med kommende klasselærere.

Gennemgang af sagen

Resume

Med sagen skal Børne- og Undervisningsudvalget træffe beslutning om udmøntning af pulje til et eller flere initiativer, som er beskrevet i udvalgsnoten for Børne- og Undervisningsudvalget i Budgetaftale for budget 2026-2029. Med henblik på at kvalificere beslutningen har initiativerne været i høring hos skolebestyrelser, områdebestyrelser, Gladsaxe Lærereforening, BUPL, FOA og skolelederforeningen fra den 31.10.2025 til den 11.11.2025. Høringssvarene er vedlagt som bilag 1, og væsentlige pointer opsummeres i sagen.

Kort om pulje til styrkelse af almenområdet på skolerne i Gladsaxe

Med Budgetaftale for budget 2026-2029 blev det besluttet at afsætte en pulje på 6,5 mio. kr. i 2026 og 8,5 mio. kr. fra 2027 og frem til at styrke almenområdet på skolerne i Gladsaxe. Jævnfør udvalgsnoten for Børne- og Undervisningsudvalget skal udvalget træffe beslutning om udmøntningen af puljen til et eller flere af følgende initiativer:

- Flere co-teachere (to lærere i klassen).
- En trainee-ordning, dvs. en uddannelsesordning for lærer- og meritstuderende.
- Bedre pædagognormering i SFO'erne.
- Undervisning i børnehaveklassen med den kommende klasselærer.
- Rykke skolestarten til efter sommerferien.

Børne- og Undervisningsudvalget fik 30.10.2025, punkt 1, forelagt en sag med uddybning af de enkelte initiativer herunder de økonomiske konsekvenser ved hvert initiativ.

Beslutning om høring

Børne- og Undervisningsudvalget besluttede 30.10.2025, punkt 1, at de fem mulige initiativer sendes i høring hos skolebestyrelser, områdebestyrelser, Gladsaxe Lærereforening, BUPL, FOA og skolelederforeningen. Høringsperioden løb fra den 31.10.2025 til 11.11.2025, og der er i alt modtaget 22 høringssvar. Høringssvarene er samlet og vedlagt som bilag 1.

Opsummering af høringssvar

I dette afsnit opsummeres høringssvarene, og i bilag 2 gives der et mere kondenseret overblik over høringsparternes anbefaling til prioritering af anvendelse af puljen. Initiativet omkring at rykke skolestarten til efter sommerferien, er det, som flertallet af høringsparterne ønsker at prioritere. På tværs af høringssvar er der et ønske om at prioritere initiativer, som sikrer flere voksne, og det er særlig co-teachere og en bedre pædagognormering, som fremhæves. Dernæst kommer initiativet omkring undervisning i børnehaveklassen med kommende klasselærere.

I høringssvarene kvitterer flere parter med, at det er fem gode initiativer, og de imødekommer, at alle bliver realiseret på et tidspunkt. Nedenunder udfoldes væsentlige og gennemgående pointer fra høringssvarene til hvert af de fem initiativer.

Flere co-teachere

I flere hørings svar fremhæves co-teaching, som et godt initiativ, der både styrker trivsel og læring. Det nævnes, at co-teaching bidrager til arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder for alle, og det er en god måde at skabe kvalitet i undervisningen.

En trainee-ordning

Der er en høringspart, som ønsker at prioritere en trainee-ordning med henblik på at få flere voksne til at løfte undervisningen. I flere hørings svar peges der på, at ordningen ikke bør prioriteres med denne pulje, da det vurderes, at der er andre og mere pressende behov, som skal imødekommes.

Bedre pædagognormering

Mange høringspart er ønsker at prioritere en bedre pædagognormering, og det fremhæves som vigtigt i forhold til at understøtte børnenes trivsel. Dertil beskrives pædagogen i flere hørings svar som væsentligt i forhold til at styrke sammenhængen i børnenes dag. Enkelte bemærker, at en bedre pædagognormering allerede er prioriteret i budgettet.

Undervisning i børnehaveklassen med kommende klasselærer

I de hørings svar, hvor der er ønske om at prioritere undervisning i børnehaveklassen med kommende klasselærer, fremhæves det gavnligt i forhold til at skabe tryghed og sammenhæng for børnene, som både tilgodeser børnenes læring og trivsel. Enkelte høringspart er bemærkninger til den praktiske gennemførelse og lægger op til, at der er behov for fleksible løsninger, så indsatsen for eksempel kan målrettes en periode frem for hele året.

Rykke skolestarten til efter sommerferien

På tværs af hørings svarene er der en bred opbakning til at rykke skolestarten til efter sommerferien. Det er det initiativ, som flest har tilkendegivet, at de ønsker at prioritere. Der lægges særlig vægt på, at det vil bidrage til en mere tryk og rolig overgang fra dagtilbud og skole. Det er særlig bemærkninger omkring færre skift og opbygning af relationer, som går på tværs af hørings svarene. Nogle høringspart er mere ambivalente omkring initiativet og påpeger, at den nuværende ordning giver børnene en ro hen over sommeren, da de allerede har mødt skolen, voksne og børn.

Relateret behandling

Børne- og Undervisningsudvalget 30.10.2025, punkt 1

Bilag

Bilag 1: Hørings svar

Bilag 2: Opsummering af hørings svar

Punkt 7: Orientering om tilsyn med Skolen ved Radiomarken i 2025

25-80-00.15.00-A21

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Til efterretning.

Adresse

Skolen ved Radiomarken, Bagsværd Møllevej 4, 2800 Kgs. Lyngby

Gennemgang af sagen

Resume

Børne- og Undervisningsudvalget orienteres om, at der i 2025 er afholdt anmeldte tilsyn på Skolen ved Radiomarken. Det er tale om tre tilsyn: Ét om undervisningen, ét om den pædagogiske støtte og behandling og ét om tilbuddets økonomi. Tilsynet om undervisningen viser, at Skolen ved Radiomarken skal iværksætte en ny praksis omkring undervisningen, og tilsynet om pædagogisk støtte og behandling viser også vigtige udviklingspunkter. Børne- og Kulturforvaltningen følger tæt op på de to tilsyns konklusioner.

Baggrund

Gladsaxe Kommune fører årligt tilsyn med, at Skolen ved Radiomarken, som er kommunens eneste behandlings- og specialundervisningstilbud, har den fornødne kvalitet, jf. Børne- og Undervisningsudvalget, 20.05.2025, punkt 12. Børne- og Kulturforvaltningen er tilsynsførende i forhold til undervisningen og tilbuddets økonomi, og Socialtilsynet fører tilsynet med den pædagogiske støtte og behandling. Tilsynene er gennemført i perioden april til juni 2025. Tilsynsrapporterne fremgår af vedlagte bilag 1, 2 og 3.

Nedenfor fremgår de overordnede konklusioner for hvert af de tre tilsyn samt Børne- og Kulturforvaltningens vurdering og videre håndtering af tilsynenes resultater.

Overordnede konklusioner for tilsynet med undervisningen

Tilsynets samlede vurdering er, at Skolen ved Radiomarken skal iværksætte en ny praksis omkring undervisningen, da tilsynet ikke kan godtgøre for, at eleverne får den undervisning, de lovgivningsmæssigt har krav på.

Tilsynet viser et betydeligt behov for at styrke skolens samlede dokumentationspraksis for undervisningen. Det drejer sig i særlig grad om, at det ikke er gennemsigtigt, at eleverne får det antal timer, de har krav på i de enkelte fag, samt at det ikke er gennemsigtigt, at skolen følger gældende retningslinjer for elevers fritagelse for enkelte fag, nedsatte undervisningstid, fritagelse fra folkeskolens obligatoriske test og særlige prøvevilkår, jf. § 4 og § 8, stk. 3 i Bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand og kvalitetsaftaler m.v. i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehjem.

Tilsynet viser endvidere, at Skolen ved Radiomarken skal sikre,

- At der anvendes meddelelsesbøger i skole-hjem-samarbejdet.
- At der udarbejdes en undervisningsmiljøvurdering.
- At der tilbydes undervisning i lokaler, som er godkendt til undervisning.

De nævnte forhold er lovpligtige.

Tilsynets resultater i forhold til undervisningens organisering og undervisningens tilrettelæggelse giver desuden anledning til, at Gladsaxe Kommune skal indgå en ny kvalitetsaftale med Skolen ved Radiomarken.

Overordnede konklusioner for tilsynet med kvaliteten af den pædagogiske støtte og behandling

Socialtilsynets samlede vurdering er, at behandlings- og specialundervisningstilbuddet har den fornødne kvalitet, jf. § 29 i bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand og kvalitetsaftaler m.v. i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehjem.

Tilsynet viser samtidig, at der er væsentlige udviklingspunkter, som samlet kan bidrage til at højne kvaliteten af den tilbudte pædagogiske støtte og behandling på Skolen ved Radiomarken. Tilsynet peger blandt andet på,

- At målgruppen er bred og uafgrænset set i forhold til elevernes meget forskelligartede udfordringer.
- At tilbuddets faglige specialisering er uklar, og der er ikke et klart formål med indsatsen.
- At der er manglende overensstemmelse mellem pædagogiske tilgange og metoder, der fremgår af kvalitetsaftalen og dem, som praktiseres i tilbuddet.

Socialtilsynet konstaterer, at tilbuddet har gennemgået en betydelig medarbejderudskiftning i både personale og ledelse de seneste år og anmoder desuden om, at kvalitetsaftalen mellem Skolen ved Radiomarken og Gladsaxe Kommune revideres, da den fremstår mangelfuld.

Konklusion for det økonomiske tilsyn

For behandlings- og specialundervisningstilbud skal beliggenhedskommunen føre tilsyn med, at tilbuddet har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 11 i lov om behandlings- og specialundervisningstilbud.

Børne- og Kulturforvaltningen godkender årligt behandlings- og specialundervisningstilbuddets årsbudget, jf. § 13 i lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge, hvis årsbudgettet 1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer, 2) ikke indeholder udgifter, der er uvedkommende for behandlings- og specialundervisningstilbuddets virksomhed, 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler og 4) adskiller poster til undervisning fra det samlede årsbudget.

Børne- og Kulturforvaltningen vurderer, at budgettet for 2024 opfylder de fire oplyste krav.

Som del af det økonomiske tilsyn skal Skolen ved Radiomarken også udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed, som blandt andet skal indeholde økonomiske nøgletal fra behandlings- og specialundervisningstilbuddets seneste regnskab, jf. § 24, stk. 4 i kvalitetsaftalebekendtgørelsen. Dette fremgår af bilag 3a og 3b.

Børne- og Kulturforvaltningens vurdering og videre håndtering af tilsynenes resultater

Det er Børne- og Kulturforvaltningens samlede vurdering, at undervisningstilsynets resultater og Socialtilsynets anviste udviklingspunkter er håndterbare på den korte bane, om end at det forudsætter en indsats.

Forvaltningen hæfter sig positivt ved, at tilsynet med undervisningen viser, at personalet har en anerkendende og rolig tone over for børnegruppen, ligesom at Socialtilsynet vurderer, at Skolen ved Radiomarken i meget høj grad styrker elevernes kompetencer til at indgå i hensigtsmæssige sociale relationer og opnå selvstændighed.

Børne- og Kulturforvaltningen finder i særlig grad konklusionerne i tilsynet med undervisningen bekymrende, da tilsynet rejser tvivl om, hvorvidt eleverne får den undervisning, de lovgivningsmæssigt skal have, og konstaterer et betydeligt behov for at styrke skolens dokumentationspraksis for undervisningen.

Børne- og Kulturforvaltningen hæfter sig også ved, at Socialtilsynets tilsyn med den pædagogiske støtte og behandling viser, at Skolen ved Radiomarken har den nødvendige kvalitet. Forvaltningen vurderer, det er relevant, at Skolen ved Radiomarken arbejder videre med de væsentlige udviklingspunkter, som Socialtilsynet peger på, da forvaltningen forventer, at det kan bidrage til at løfte kvaliteten i den pædagogiske støtte og behandling på Skolen ved Radiomarken yderligere.

Skolen ved Radiomarken arbejder seriøst med tilbagemeldingerne fra de to tilsyn, og forvaltningen understøtter skolen i dette arbejde. Dette omfatter også, at der er en igangværende proces med at udarbejde en ny kvalitetsaftale mellem Skolen ved Radiomarken og Gladsaxe Kommune. Kvalitetsaftalen er en aftale mellem tilbuddet og beliggenhedskommunen, og aftalen indeholder de lovgivningsmæssige krav, som skal overholdes for at kunne drive et behandlings- og specialundervisningstilbud. Forvaltningen forelægger den nye kvalitetsaftale for Børne- og Undervisningsudvalget til orientering.

Forvaltningen vil sikre, at undervisningen på Skolen ved Radiomarken fremadrettet får en faglig forankring på skoleområdet. Forvaltningen vil også sikre, at Skolen ved Radiomarken får administrativ understøttelse med det formål at frigøre skoleleders ressourcer.

Som nævnt afholder Børne- og Kulturforvaltningen det økonomiske tilsyn. For at sikre uvildigheden i dette tilsyn overvejer forvaltningen, at Socialtilsynet fremadrettet fører det økonomiske tilsyn. Såfremt dette bliver aktuelt, vil forvaltningen forelægge en sag herom for Børne- og Undervisningsudvalget.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Forvaltningen forelægger den nye kvalitetsaftale for Børne- og Undervisningsudvalget til orientering.

Tilsynene med henholdsvis undervisningen, den pædagogiske støtte og behandling samt økonomien afvikles i 2026. Børne- og Kulturforvaltningen forelægger resultaterne for de gennemførte tilsyn for Børne- og Undervisningsudvalget til orientering.

Såfremt det bliver aktuelt, at Socialtilsynet fører det økonomiske tilsyn med Skolen ved Radiomarken, forelægger forvaltningen en sag herom for Børne- og Undervisningsudvalget.

Relateret behandling

Børne- og Undervisningsudvalget 20.05.2025, punkt 12

Børne- og Undervisningsudvalget 30.05.2024, punkt 10

Bilag

Bilag 1: Børne- og Kulturforvaltningens tilsyn

Bilag 2: Socialtilsynets tilsyn med den pædagogiske støtte og behandling

Bilag 3: Børne- og Kulturforvaltningens økonomiske tilsyn

Bilag 3a: Takstberegning, budget 2025

Bilag 3b: Årlig rapport 2024

Punkt 8: Afrapportering af klagesager i Børne- og Kulturforvaltningen, 1. halvår 2025

25-1-00.16.00-P05

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Til efterretning.

Gennemgang af sagen

Resume

I denne sag forelægger Børne- og Kulturforvaltningen afrapportering af klagesager for 1. halvår 2025 behandlet i Ankestyrelsen. Ankestyrelsen afgjorde i alt 14 klagesager fra Gladsaxe Kommunes Børne- og Kulturforvaltning i 1. halvår, hvoraf 21 procent blev stadfæstet og 79 procent blev omgjort. Det giver en omgørelsesprocent, der ligger højere end landsgennemsnittet på 50 procent.

Baggrund

De fælles retningslinjer for afrapportering af klagesager blev besluttet af Økonomiudvalget 08.10.2024, punkt 12. Af bilag 1 fremgår en tidsplan for de politiske afrapporteringer.

Klagesager fra øvrige eksterne klageinstanser, for eksempel Klagenævnet for Specialundervisningen og Folketingets Ombudsmand, opgøres kun årligt i forbindelse med den samlede afrapportering vedrørende klagesager fra 1.-4. kvartal.

Afrapportering af klagesager behandlet af Ankestyrelsen på Børne- og Undervisningsudvalgets område i 1. halvår 2025

I bilag 2 er vedlagt et samlet overblik over klagesager behandlet af Ankestyrelsen i 1. halvår 2025 på Børne- og Undervisningsudvalgets område. Klagesagerne er opdelt på lovparagraffer.

I afrapporteringen henvises til fire forskellige kategorier af afgørelser:

- Stadfæstet betyder, at Ankestyrelsen er enig i kommunens afgørelse. Der sker ingen ændringer for borgeren, der har klaget.
- Ændret betyder, at Ankestyrelsen ændrer kommunens afgørelse.
- Hjemvist betyder, at kommunen skal genbehandle sagen og afgøre den på ny. Eksempelvis fordi sagen ikke har været tilstrækkelig oplyst.
- Omgjorte sager er en samlebetegnelse, der henviser til det samlede antal ændrede og hjemviste sager.
- Omgørelsesprocent er en opgørelse over antallet af omgjorte sager (ændrede og hjemviste) sammenholdt med det totale antal af klagesager behandlet i Ankestyrelsen i perioden. Det er centralt at bemærke, at omgørelsesprocenten ikke er udtryk for, hvor stor en andel af den samlede mængde afgørelser truffet i forvaltningen i perioden, der bliver omgjort, men alene forholder sig til omfanget af klager sendt til behandling i Ankestyrelsen.

Som det fremgår af bilag 2, afgjorde Ankestyrelsen i alt 14 klagesager vedrørende Gladsaxe Kommunes Børne- og Kulturforvaltning i 1. kvartal, hvoraf tre blev stadfæstet, én blev ændret og 10 blev hjemvist. Dette giver en omgørelsesprocent på 79 procent, hvilket er højere end landsgennemsnittet på 50 procent.

I bilag 3 er vedlagt en oversigt over sagerne fra Familieafdelingen, som er behandlet i Ankestyrelsen i 1. halvår 2025. Økonomiudvalget traf på møde 08.10.2024, punkt 12, beslutning om, at en sådan oversigt fremover skal forelægges fagudvalget, så udvalget kan se årsagerne til klagerne.

Sager vedrørende dækning af tabt arbejdsfortjeneste og nødvendige merudgifter udgør tilsammen 13 ud af de 14 behandlede sager, hvilket svarer til 93 procent.

Status på omgørelsesprocenter vedrørende merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste

Fordi der er tale om relativt få sager på disse to områder, der behandles af Ankestyrelsen, vil selv meget få sager have stor indvirkning på stadfæstelses- og omgørelsesprocenterne.

Der ses et markant fald i antallet af sager vedrørende dækning af tabt arbejdsfortjeneste behandlet af Ankestyrelsen fra 2022 og frem. Dette til trods for, at forvaltningen generelt behandler et stigende antal ansøgninger om tabt arbejdsfortjeneste, blandt andet grundet børns skolevægring. I 2022 behandlede Ankestyrelsen 26 sager, men i 2024 var antallet faldet til seks sager; et fald på 77 procent. I 1. halvår 2025 er der behandlet seks sager.

Antallet af sager vedrørende nødvendige merudgifter behandlet af Ankestyrelsen er også faldet en smule fra 11 sager i 2022 til fem sager i 2024 (55 procent). I 1. halvår af 2025 er der behandlet syv sager.

Ny principafgørelse med tilbagevirkende kraft får indflydelse på kommende omgørelsesprocenter

Ankestyrelsen traf i juni 2025 en principafgørelse om, at alle børn skal inddrages i sager, hvor deres forældre ansøger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste eller nødvendige merudgifter. Principafgørelsen blev gjort gældende med tilbagevirkende kraft, selvom det er umuligt for forvaltningen at ændre på praksis bagudrettet. Udfordringen ses på tværs af kommunerne. Det viser sig desuden, at i hjemviste sager, hvor Ankestyrelsen har henvist til førnævnte principafgørelse, er sagerne blev hjemvist, uagtet om barnets perspektiv i en given sag ville have haft indflydelse på afgørelsen eller ej.

Kvalitetssikring af klagesager

Børne- og Kulturforvaltningen anvender generelt forskellige tiltag i kvalitetssikring af afgørelser og klagesager:

- Sagsbehandler går i dialog med borgeren, så der er klarhed over, hvad det præcist er, borgeren gerne vil klage over.
- Når en borger klager, bliver sagerne genvurderet, og genvurderingen kvalitetssikres af en leder.
- Der følges årligt op på borgerrådgiverens anbefalinger til kommunen. Derudover inddrages borgerrådgiveren i borgersager, hvor samarbejdet er særligt komplekst eller udfordret.
- Kommunens jurister inddrages og tages med på råd i særligt komplekse sager.
- Myndighedsafdelingerne i kommunen har løbende dialog med Ankestyrelsen om relevante ændrede og hjemviste sager for at få uddybet Ankestyrelsens afgørelser og sikre læring af sagerne.
- Sagsbehandlerne uddannes løbende i principper for, hvordan "den gode afgørelse" træffes og deltager i kurser om retssikkerhed, forvaltningsret og metoden "Styrket Borgerkontakt". I undervisningen bliver der udtaget viden af hver enkelt afgørelse fra Ankestyrelsen.

Relateret behandling

Økonomiudvalget 08.10.2024, punkt 12

Bilag

Bilag 1: Tidsplan for politisk behandling af klagesager

Bilag 2: Overblik over klagesager i Børne- og Kulturforvaltningen, 1. halvår 2025

Bilag 3: Overblik over klagesager fra Familieafdelingen behandlet i Ankestyrelsen, 1. halvår 2025

Punkt 9: Status på normeringer på dagtilbudsområdet for 2024

25-111-28.00.00-G01

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Til efterretning.

Gennemgang af sagen

Resume

I denne sag fremlægges normeringerne for Gladsaxe Kommunes dagtilbud for 2024 for kommunen som helhed samt på områdeniveau. Tallene er beregnet af Danmarks Statistik og valideret af Børne- og Kulturforvaltningen. Børne- og Undervisningsudvalget forelægges sagen til orientering.

Gladsaxe lever op til lovkravet om minimumsnormeringer

Lovkravet om minimumsnormeringer er nu trådt i kraft, gældende fra 2024. Det betyder, at der minimum skal være én pædagogisk medarbejder pr. tre vuggestuebørn (0-2 år) og én pædagogisk medarbejder pr. seks børnehavebørn (3-5 år) i gennemsnit på kommuneniveau. I Gladsaxe Kommune blev der givet midler således, at minimumsnormeringerne allerede blev fuldt indfaset fra og med 2021.

Som det fremgår af tabel 1, levede Gladsaxe Kommune også i 2024 op til minimumsnormeringerne med én pædagogisk medarbejder pr. 2,2 dagplejebørn, én pædagogisk medarbejder pr. 2,9 vuggestuebørn (0-2 år) og én pædagogisk medarbejder pr. 5,9 børnehavebørn (3-5 år).

Tabel 1. Normeringerne på dagtilbudsområdet i Gladsaxe Kommune

	2021*	2022*	2023	2024
Dagpleje	2,5	2,4	2,7	2,2
Daginstitution 0-2 år	2,8	2,8	2,9	2,9
Daginstitution 3-5 år	5,7	5,5	5,9	5,9

* Normeringstallene for 2021 og 2022 er ikke direkte sammenlignelige med normeringstallene fra 2023 og 2024, jf. forklaring herunder.

Ovenstående tabel 1 viser, hvordan normeringsopgørelsen har været de sidste fire år i Gladsaxe Kommune, beregnet på baggrund af normeringsopgørelsen fra Danmarks Statistik. Normeringstallene for 2021 og 2022 er ikke direkte sammenlignelige med tallene for 2023 og 2024 på grund af tre korrektioner i opgørelse af normeringer i daginstitutioner fra og med 2023: 1) Børn, der rykkes i børnehave, før de er fyldt tre år og en måned, sikres en normering på minimum ét pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden, efter de er fyldt tre år. 2) Ledere indgår med en vægt på 85 procent frem for 100 procent. 3) Statslige puljemidler til sociale normeringer trækkes ud af normeringsopgørelsen. Især den første korrektion har betydning for normeringerne i Gladsaxe Kommune, da vi arbejder med en ressourcefordelingsmodel, hvor børn tæller som børnehavebørn fra måneden de fylder 3 år svarende til en måned tidligere end i Danmarks Statistiks korrektion af opgørelsesmetode.

Opgørelsen angiver ressourcefordeling, men ikke faktisk oplevet normering

I Danmarks Statistiks opgørelse af normeringen medregnes årsværk for dagplejere, pædagogisk personale inklusive ressourcepædagoger, vikarer, pædagogstuderende og PAU-elever samt pædagogiske ledere. Dermed medregnes der ikke køkkenpersonale, ungarbejdere, pedelordninger med mere i opgørelsen.

For at tage højde for de studerendes tilstedeværelse, i forhold til studietid, medregnes pædagogstuderende og PAU-elever med en andel på henholdsvis 43 og 24 procent. Ligeledes tages der højde for lederens administrative tid, ved at medregne

dem med en andel på 85 procent. I opgørelsen bliver der korrigeret for medarbejdernes fravær ved barsler, men der korrigeres ikke for sygefravær.

Formålet med normeringsopgørelsen fra Danmarks Statistik er at belyse den kommunale brutto-ressourcetildeling og udviklingen på området. Opgørelsen viser dermed ikke den faktisk oplevede normering, og normeringen vil variere i de forskellige børnehuse på baggrund af de faktiske lønninger og anciennitetsforhold.

Normeringsopgørelse på områdeniveau

Børne- og Undervisningsudvalget besluttede 05.09.2024, punkt 9, at den årlige nationale opgørelse af normeringerne i Gladsaxe Kommunes dagtilbud suppleres med en opgørelse på institutionsniveau svarende til forældrebestyrelsesniveau.

Danmarks Statistik udarbejder bagvedliggende data for normeringer på forældrebestyrelsesniveau, som fremgår af tabel 2. I Gladsaxe Kommune betyder dette, at normeringerne kan opgøres pr. områdeinstitution og for hver af de selvejende børnehuse. Lovkravet om minimumsnormeringer gælder dog fortsat på kommuneniveau.

Tabel 2. Normeringsopgørelse på forældrebestyrelsesniveau 2024

Område	Normering	
	0-2 år	3-5 år
Bagsværd Vest (0-5 år)	3,0	6,1
Bagsværd Øst (0-5 år)	3,0	6,1
Gladsaxe Midt (0-5 år)	2,8	5,6
Grønnemose (0-5 år)	2,8	5,7
Mørkhøj (0-5 år)	2,9	5,8
Søborg (0-5 år)	3,0	6,0
Novo Nordisk Børnegård (0-5 år)	3,2	6,4
Gladsaxe Skovbørnehave (3-5 år)		5,6
Bagsværd Børnehave (3-5 år)		4,6

Som ovenstående tabel 2 viser, er der forskelle i normeringer mellem områderne. Dette skyldes særligt variationer i personalesammensætningen, da der er forskel på antallet af pædagoger og anderledes kvalificerede i områderne, samt hvor meget anciennitet medarbejderne har i de enkelte områder. Områder med en høj pædagogandel har for eksempel ikke mulighed for at ansætte samme antal medarbejdere, som områder med en lavere pædagogandel.

Derudover er der også mindre forskelle i ressourcefordelingen mellem områderne. For eksempel gives der ekstra midler til børnehuse med høj andel af flersprogede og ekstra midler til børnehuse i områderne Bagsværd Vest og Grønnemose i forbindelse med Social Balance.

Størrelsen på børnehuse påvirker også ressourcefordelingen, hvor små børnehuse får relativt flere midler, for eksempel til dækning af ydertid og ledelse, end de større børnehuse. Det ses for eksempel i forhold til de to mindre selvejende børnehuse; Gladsaxe Skovbørnehave og Bagsværd Børnehave.

Relateret behandling

Børne- og Undervisningsudvalget 05.09.2024, punkt 9.

Punkt 10: Orientering om aflysning af nationalt forskningsprojekt om influenzavaccination i dagtilbud

25-28-28.00.00-P35

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Til efterretning.

Christina Falkberg var ikke til stede.

Gennemgang af sagen

Børne- og Undervisningsudvalget blev på mødet 04.09.2025, punkt 13, orienteret om, at Gladsaxe Kommune ville deltage i et nyt nationalt forskningsprojekt DANFLU-KIDS, som skulle undersøge, om vaccinetilslutningsgraden blandt børnene, der tilbydes influenza vaccinationer tilbydes i daginstitutioner.

DANFLU-KIDS har imidlertid 06.11.2025 orienteret de deltagende kommuner om, at forskningsprojektet er blevet aflyst i denne sagsanledning. Aflysningen skyldes, at projektet ikke har opnået den nødvendige godkendelse af Etisk Komite til at blive gennemført som et klynge-randomiseret forsøg. På den baggrund kan projektet ikke gennemføres som planlagt, og DANFLU-KIDS vil ikke tilbyde vaccinationer i kommunens dagtilbud i denne sagsanledning.

Børne- og Kulturforvaltningen forelægger en ny sag for Børne- og Undervisningsudvalget, hvis DANFLU-KIDS ønsker at genoptage forskningsprojektet i næste sagsanledning.

Relateret behandling

Børne- og Undervisningsudvalget 04.09.2025, punkt 13

Punkt 11: Meddelelser fra mødet

21-12-00.01.10-P35

Meddelelse

Der var ingen meddelelser.

Christina Falkberg var ikke til stede.

Punkt 12: Godkendelse

21-13-00.22.04-P35

Beslutning

Godkendt.

Christina Falkberg var ikke til stede.